

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 17 SPECJALNEJ W BIAŁYMSTOKU

Rozdział 1

§1. Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły. Analiza potrzeb w zakresie działań doradczych (przeprowadzana na bazie wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania uczniów) wskazała niski poziom samowiedzy uczniów, trudności w określaniu mocnych i słabych stron, zainteresowań, ograniczony zasób wiedzy o świecie.

Rozdział 2

§2.1. Akty prawne regulujące WSDZ:

- 1) USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59;
- 2) USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, poz. 60;
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania;
- 5) Rozporządzeniu o pomocy psychologiczno - pedagogicznej (opublikowane 31.08.2017r., obowiązują od 1 września 2017r.); Dz. U. 2017, poz. 1643);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej, przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356);
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649)- § 4;
- 8) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z późniejszymi zmianami;

- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek;

Rozdział 3

§ 3.1. Celem ogólnym programu jest przygotowanie uczniów do wyboru kierunku dalszego kształcenia, a w przyszłości do sprawnego funkcjonowania na rynku pracy.

2. Cele szczegółowe:

1) w ramach pracy z uczniami:

- a) wdrażanie do samopoznania,
- b) kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- c) wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów (intelektualnego, emocjonalnego, duchowego),
- d) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej,
- e) przełamywanie barier emocjonalnych,
- f) wyrabianie szacunku dla samego siebie,
- g) planowanie własnego rozwoju,
- h) konfrontację samooceny z wymaganiami zawodu,
- i) zdobywanie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy,
- j) zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji,
- k) zdobywanie umiejętności działań praktycznych.

2) w ramach pracy z rodzicami:

- a) podnoszenie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
- b) doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- c) wypracowanie form wspierania uczniów w wyborze ich dalszej drogi życiowej.

3) w ramach pracy z nauczycielami:

- a) uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
- b) lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
- c) nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą,
- d) lepsze rozpoznawanie preferencji czynności zawodowych.

3. Adresatami WSDZ są: uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne. WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

4. Na realizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) w Szkole Podstawowej nr 17 składa się praca osób pełniących funkcje szkolnego doradcy zawodowego, praca nauczycieli, wychowawców, pracownika biblioteki, pedagoga szkolnego, którzy w ramach współpracy z osobami pełniącymi funkcje szkolnego doradcy zawodowego (korelacja działań, uzupełnianie zagadnień) realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego. Funkcję koordynatora działań wobec uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim pełni nauczyciel doradztwa zawodowego. W przypadku działań wobec uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym- psycholog szkolny (pełniący funkcję szkolnego doradcy zawodowego).

§ 4.1. Zadania nauczyciela pełniącego funkcję szkolnego doradcy zawodowego:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) prowadzenia zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 3) udzielanie pomocy w realnej ocenie własnych predyspozycji osobowych pod kątem wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu;
- 4) gromadzenie, opracowywanie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o zawodach, drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz sytuacji na rynku pracy;
- 5) przygotowanie młodzieży do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy oraz działania umożliwiające uczniom poznanie reguł i trendów rządzących rynkiem pracy;
- 6) kreowanie aktywnej, postawy wobec rynku pracy, przewyższanie bierności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych;
- 7) udzielanie wsparcia i pomocy rodzicom uczniów oraz nauczycielom z zakresu poradnictwa zawodowego;
- 8) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- 9) współpraca z instytucjami rynku pracy (Lokalnym Centrum Doradztwa Zawodowego w CKU w Białymstoku, SZ).

§ 5. Do Szkoły Podstawowej nr 17 uczęszczają zarówno uczniowie realizujący podstawę programową kształcenia ogólnego (uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim) jak i uczniowie realizujący podstawę programową dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. WSDZ przewiduje zajęcia z doradztwa zawodowego w obu grupach. Działania doradcze są realizowane na terenie Szkoły oraz jej najbliższego otoczenia (w formie wycieczek).

Rozdział 4

§ 6.1. Charakterystyka programu dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

Zgodnie z treścią rozporządzenia MEN z dn. 8 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, w nadchodzącym roku szkolnym szkoły podstawowe mają realizować zajęcia z doradztwa zawodowego w wymiarze minimum 10 godzin w klasie VII. Program jest adresowany do ucznia kl. VII Szkoły Podstawowej nr 17 Specjalnej w Białymstoku z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. To cykl 10 zajęć lekcyjnych, podczas których realizowane będą treści mające na celu poznanie samego siebie w zakresie swoich uzdolnień, zainteresowań i wartości związanych z pracą.

2. Zakres treści kształcenia:

- 1) Zdolności i mocne strony osobowości;
- 2) Zainteresowania i predyspozycje zawodowe;
- 3) Przedsiębiorczość w planowaniu kariery zawodowej;
- 4) System edukacji w Polsce;
- 5) Poznawanie świata zawodów;
- 6) Planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej;
- 7) Podejmowanie decyzji;

3. Treści kształcenia realizowane będą w ramach dziesięciu tematów. Jeden temat zajęć obejmuje jedną jednostkę lekcyjną, tj. 45 minut. Zajęcia będą odbywały się jeden raz w miesiącu.

1	Czym się interesuję?	wrzesień
2	Moje umiejętności.	październik
3	Wszyscy jesteśmy zdolni.	listopad
4	Co jest dla mnie ważne?	grudzień
5	Predyspozycje a wybór zawodu.	styczeń
6	System edukacji w Polsce.	luty
7	Zawody w moim otoczeniu.	marzec
8	Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.	kwiecień
9	Kompetencje na rynku pracy	maj
10	Planowanie i podejmowanie decyzji.	czerwiec

§ 7.1. Charakterystyka programu dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Program został przygotowany w oparciu o Podstawę Kształcenia Ogólnego dla Uczniów z Niepełnosprawnością Intelektualną w Stopniu Umiarkowanym i Znacznym. Uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości psychofizycznych uczniów. Zajęcia edukacyjne odbywają się zgodnie z indywidualnym programem edukacyjno-terapeutycznym.

Przy realizacji programu wykorzystywany jest „Program zajęć przygotowujących młodzież z niepełnosprawnością umysłową do funkcjonowania w sytuacji pracy JESTEM DOROSŁY - CHCĘ PRACOWAĆ” Wojciech Otrębski, Ewa Domagała-Zyśk, Bożena Sidor-Piekarska
Zajęcia realizowane będą w klasie VII Szkoły Podstawowej oraz w oddziałach gimnazjalnych

2. Treści w VII klasie Szkoły Podstawowej

Tematy realizowane będą przez psychologa szkolnego (pełniącego funkcję szkolnego doradcy zawodowego) i nauczyciela w ramach przedmiotu funkcjonowanie osobiste i społeczne

Poznawanie samego siebie	październik
Określanie marzeń, celów i planów zawodowych na bazie własnych zasobów	listopad
Rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie	grudzień
Uzasadnienie znaczenia pracy w życiu człowieka	styczeń
Poszerzanie wiedzy na temat miejsc pracy	Luty
Kształtowanie szacunku do pracy i ludzi pracujących	marzec
Poznawanie możliwości dalszego kształcenia zawodowego, dostępnych w najbliższym otoczeniu: Moja okolica- moje możliwości	kwiecień
Poznawanie możliwości dalszego kształcenia zawodowego, dostępnych w najbliższym otoczeniu: Wiem jak poszukiwać pracy,	Maj
Poznawanie możliwości dalszego kształcenia zawodowego, dostępnych w najbliższym otoczeniu planuję swoją przyszłość zawodową	czerwiec

3. Treści realizowane w oddziałach gimnazjalnych

Tematy realizowane będą przez psychologa szkolnego (pełniącego funkcję szkolnego doradcy zawodowego) i nauczyciela w ramach przedmiotu funkcjonowanie osobiste i społeczne.

Klasa	Temat	Termin realizacji
Klasa II	Dbam o kulturę osobistą	listopad
	Umiem porozumiewać się z innymi	styczeń
	Potrafię współpracować z innymi	Luty
	Potrafię radzić sobie ze stresem	Maj
Klasa III	Doceniam znaczenie pracy	Listopad
	Wiem, jak poszukiwać pracy	Grudzień
	Znam instytucje użyteczności publicznej	Styczeń
	Radzę sobie z sytuacjami trudnymi w pracy	Luty
	Znam i przestrzegam regulaminu pracy	Marzec
	Planuję swoją przyszłość zawodową	Kwiecień

§ 8.1. Metody i formy pracy doradczej:

1) Działania doradcze realizowane są w ramach:

- a) zajęć z doradztwa zawodowego wynikającego z ramowego planu nauczania,
- b) lekcji wychowawczych,
- c) lekcji przedmiotowych,
- d) zastępstw na lekcjach przedmiotowych,
- e) zajęć warsztatowych pozalekcyjnych,
- f) wycieczek.

2) Formy pracy:

- a) praca indywidualna,
- b) zespołowa.

3) Metody pracy:

- a) mini-wykład,
- b) prezentacja,
- c) analiza przypadku,
- d) ankieta,
- e) autoprezentacja,
- f) dyskusja problemowa,
- g) kolaż,
- h) kwestionariusz,
- i) rozwiązywanie problemów,
- j) skojarzenia,
- k) gry i zabawy doradcze.

§ 9. WSDZ zakłada współpracę Szkoły z instytucjami rynku pracy (Lokalnym Centrum Doradztwa Zawodowego w CKU w Białymstoku, Szkołami Zawodowymi).

§ 10.1. Zakładane efekty kształcenia:

- 1) W zakresie wiedzy uczeń na miarę swoich możliwości:
 - a) posługuje się pojęciami związanymi z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych,
 - b) identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe,
 - c) wyjaśnia zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu,
 - d) wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.
- 2) W zakresie umiejętności uczeń na miarę swoich możliwości:
 - a) rozwija swoje zainteresowania,
 - b) wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności,
 - c) samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- 3) W zakresie kompetencji społecznych uczeń na miarę swoich możliwości:
 - a) skutecznie współpracuje z innymi,
 - b) przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi,
 - c) rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej.

§ 11.1. W celu sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów programu, głównym narzędziem będzie obserwacja ucznia podczas realizowania poszczególnych zagadnień, jego zaangażowanie oraz aktywność do podejmowania nowych zadań i ćwiczeń.

2. Po każdym zajęciach tematycznych uczeń będzie dokonywał oceny zajęć np. w formie udzielenia wypowiedzi przez dokończenie zdań.

3. Informacje zwrotne zebrane od ucznia będą wskazówką do planowania dalszej pracy oraz ewentualnej modyfikacji wykorzystywanych podczas zajęć metod dydaktycznych.